СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 93. Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 23. квітня 1931. VOL. XXXIX. No. 93. Jersey City. N. J., Thursday, April, 23, 1931. THREE CENTS.

ҐРІН ВЗИВАЄ ГУВЕРА ДО БОРОТЬБИ З БЕЗРОБІТТЯМ

КЕМБРІДЖ (Месечусетс). — Вилієм Ґрін, президент Американської Федерації Праці, виголосив у „Гарвард Бизнес Скул Клоб" бесіду, в якій підчеркнув, що треба негайно повзяти рішучі кроки, щоб зарадити безробіттю.

Ґрін заявився теж за знесення, або принаймні зменшення воєнних довгів. Він твердив, що ті довги обтяжують населення ріжних країв великими податками і зменшують у той спосіб його покупну силу, а тим самим спричинюють промислову крізу.

Ґрін домагався скликання президентом Гувером великої економічної конференції з представників промислу і праці, щоби виробити широкий плян заради безробіття.

Разом з тим пропонує Ґрін установлення Федеральної Ради для стабілізації промислу, а далі зміну тростових законів, задержання високих заробітних платень і негайне введення пятьденного тижня праці.

Товарів є всюди повно, а міліони людей не купують їх, бо не мають за що. Ґрін подав далі, що на протязі останніх 10 років продуктивність збільшилася на 48.5%, а платні тільки на 24.3%. Щодо видатків на життя то вони збільшилися за останні 30 літ на 147.5%, а платні по фабриках зросли тільки на 23.9%. Дотого треба взяти під увагу, казав Ґрін, що від 1929 до 1930 року втрата в платнях виносить $10,000,000,000.

ПРОЩАЛЬНИЙ ВЕЧІР ДЛЯ ПРОФ. БІРЖИШКИ.

НЮ ЙОРК. — Заходом Литовського Товариства Витовта Великого буде влаштований у честь литовського діяча, професора М. Біржишки, прощальний вечір, у якім возьмуть участь Українці й представники інших національностей.

Прощальна вечера відбудеться в готелі Астор в четвер, 23. квітня, в годині 8 вечером.

ГУВЕР НАЗИВАЄ САНДІНА БАНДИТОМ.

ВАШИНГТОН. — В розмові з кореспондентами згадав президент Гувер про неспокої в Нікараґві і про те, що повстанці вбили кількох американських горожан.

Президент назвав Авґуста Сандіна, провідника повстанців, холоднокровним бандитом, поставленим поза законом, котрий стоїть „поза границями цивілізованого світа".

Президент певний, що Сандіно буде в короткім часі зловлений і поставлений перед суд.

ДАЛІ АТАКУЮТЬ ВОКЕРА.

НЮ ЙОРК. — „Ди Сіти Аферс Коміті" звернувся до говернора Рузвелта з просьбою, щоби говернор не вирішував справи мейора Вокера, поки не одержить від комітету відповіди на виправдання мейора. Комітет хоче виступити з новими обжалованнями.

Джан Гейнс Голмс і рабін Стівенс С. Вайс, котрі стоять на чолі цього комітету, назвали брехнею твердження Вокера, що вони є соціялістами.

ЗАГАЛ ПРОТИ АТАКІВ НА ПРИВАТНЕ ЖИТТЯ ВОКЕРА.

НЮ ЙОРК. — Навіть політичні противники мейора Вокера й управа републиканської партії нюйорського стейту скритикували дуже гостро „Сіти Аферс Коміті" за ті атаки, які відносяться до приватного життя мейора Вокера.

НЕ БУДЕ „ДОМПІНҐУ" З ПШЕНИЦЕЮ.

ВАШИНГТОН. — Фармерська Рада подає, що вона не кине на европейський ринок усіх запасів нагромадженої нею пшениці, а тільки продаватиме її тоді, коли буде можна дістати найкращу ціну. Рада не думає своєю офертою збивати і так низькі ціни.

ПРОТИ ВИСОКОГО ЦЛА.

ФИЛАДЕЛФІЯ. — Банкирі й бизнесмени довго оплескували ту часть промови ґенерала В. В. Атербурі, президента Пенсилвенійської залізничої компанії, в якій він виступив проти цлових мурів, котрими окружили себе ріжні держави, а між ними й Америка.

ХОЧЕ ПЕРЕЛЕТІТИ АТЛЯНТИК.

НЮ ЙОРК. — Мисс Рут Николс, летунка, яка здобула жіночий рекорд щодо скорости і висоти, заявила, що незабаром пуститься у дорогу літаком через Атлянтійський океан. Летітиме сама. Вилетить з Гарбор Ґрейс у Нюфонлендії.

ОБЕРЕЖНО З ВЕСНЯНОЮ ЧИСТКОЮ.

НЮ ЙОРК.—Д-р Донелд Б. Армстронґ, четвертий заступник президента „Метрополітен Лайф Іншюренс Компані", звертає увагу на нещасливі випадки, які завжди збільшаються в часі весняної чистки домів. Особливо повинні вважати на себе старші люди, бо їх гине при таких випадках три рази більше, ніж зприводу нещасливих автомобілевих випадків.

РАДІО-КОНЦЕРТИ В ФИЛАДЕЛФІЇ.

Заходом Злучених Американсько-Українських Організацій м. Филаделфії будуть уладжувані радіо-концерти через стацію WRAX, о год. 7-ій вечером кождої неділі, в місяцях квітні і травні.

Слідуючий концерт буде в неділю, дня 26. с. м.

НОВІ ВБИТІ НАД ДНІСТРОМ.

З Янівців, у Бесарабії, доносять, що румунська погранична сторожа насчкоила на пять осіб, котрі хотіли перейти Дністер і дістатись на Україну. Тому, що втікачі не станули на заклик пограничників, то пограничники застрілили одного, а інші зникли.

РУМУНСЬКИЙ УРЯД НЕ МАЄ ҐРУНТУ.

Новий уряд на чолі з професором Йорґою вже розпочав своє урядовання. Не зважаючи на те, що премієр робить усі старання, щоб притягнути на свою сторону більші румунські політичні партії, йому вдалося заручити підтримкою лише малої опозиційної групи з селянсько-національної партії та невеличкої фашистівської партії. Інші партії ставляться з резервою до уряду.

Доля парляменту залежить від того, як він буде голосувати: чи за довіря до уряду, чи проти. Коли проти, то буде мабуть розвязаний, як каже Йорґа. Та вислід голосування парляменту залежатиме від голосовання селянсько-національної партії, на чолі якої стоїть бувший премієр-міністер Маню. Він тепер заявив своє незадоволення тим, що вже пройшло десять років від створення великої Румунії й рік від повороту короля Кароля до Румунії, а в уряді Румунії ще нема жадного представника від Трансильванії.

Премієр Йорґа установив нову посаду товариша міністра для національних меншин. На це становище покликав Рудольфа Брандша, представника союза Німців у Румунії.

ЗА ПОГРОЗИ.

Для 25. березня ц. р. перед звизським судом вудбулася розправа проти ґімназійного учня Антона Пасічника з Вислобоків, пов. Львів, і проти Ілька Романчука з Ременова. Їх обжалував прокуратор за те, що вони відгрожувалися сусідам-селянам, які не похвалювали саботажів. Обох підсудних суд увільнив від вини та кари.

ЗБОЖЕВОЛІВ, ОГЛЯДАЮЧИ ФІЛЬМУ РЕМАРКА.

В однім черновецькім кінотеатрі оглядав слюсарський помічник Сальомон Лер фільму „На заході без змін". Воєнні сцени фільми зробили на ньому таке сильне враження, що він збожеволів.

ЗНЕСЛИ НЕСПРАВЕДЛИВИЙ ПРИСУД.

Цікавий реґабілітаційний присуд краевого суду, що вертає нас згадками до старого, перед 20-ма роками повсталого сензаційного громадського випадку, оголошено недавно в Хусті, на Підкарпатті.

Року 1911. було потягнено до суду й присуджено в Мармарош-Сиготі годішнього адвоката, д-ра Юлія Брашайка з Хусту, що належав до найліпших кол тамошнього суспільства.

Справа стосувалася до вигаданого фальшування векслів. Адвоката, по присуду, було позбавлено адвокатської практики, дарма, що стало він запевняв у своїй невинности. Взявся він за іншу працю й незабаром почав відогравати свою нову ролю, на цей раз уже в політиці, де нині має визначне становище в певній партії. Але тому, як те вже є звичаєм в політичній боротьбі, противники не переставали при відповідних нагодах робити ріжні пригадки старого припадку, дарма, що той припадок шляхом амнестії був зліквідований, зажадав тепер д-р Брашайко ревізії старого процесу.

Ревізія та була дозволена. Прийшли тепер нові докази, документи, нові свідки, а д-рові Брашайкові пощастило ще раніще перед тим доказати, що старі свідки були підкуплені за хабаря і говорили проти нього неправду. Нині виявилось і дальше, а саме, що старий присуд був знесений на підставі хибних розяснень. З огляду на те все краєвий суд у Хусті видав тепер новий присуд, цілком увільнюючий, це — аж по двацятьох роках! Головний прокуратор в Кошицях таксамо оголосив, що з присудом погоджується й відмовляється від якихнебудь дальших заходів проти д-ра Брашайка.

13 УЧНІВ ВИГНАЛИ З ЗОЛОЧІВСЬКОЇ ҐІМНАЗІЇ.

З золочівської державної ґімназії видалили на приказ львівської Кураторії 13 учнів-Жидів за те, що вони брали участь в діяльности нелеґальних комуністичних організацій. Видалені не мають права вчитися в жадній ґімназії в Польщі.

СТРАЙК КІНОТЕАТРІВ У ВАРШАВІ.

Між варшавським маґістратом і власниками варшавських кінотеатрів дійшло до гострого непорозуміння. Його причиною є те, що маґістрат не хоче згодитися на знижку податків від кін. Внедовзі відбудеться нарада власників варшавських кін, на якій вони ухвалять замкнути всі варшавські кіна, якщо маґістрат не згодиться таки на знижку податків.

ЗАМІСЦЬ ЖИДА ПОБИВ ІТАЛІЙЦЯ.

На одній варшавській вулиці напав якийсь Вацлав Римза на італійського горожанина, Юнія Єсіно, і тяжко його побив. На поліції напасник заявив, що вважав Італійця за Жида і тому побив його.

ЦІЛА ЖИДІВСЬКА РОДИНА ЖЕРТВОЮ КАТАСТРОФИ.

У варшавській жидівській дільниці Жид Димант фабрикував крадькома віск. Одного дня з невідомих причин експльодували в його мешканні вибухові матеріяли і вмить ціле мешкання і його мешканці почали горіти. Наслідком сильного попарення померло в лічниці четверо дітей нещасного фабриканта, а стан здоровля його жінки є дуже ґрізний. Діти були від одного року до літ 16.

ВОРОЖБА ЦИГАНКИ ЗДІЙСНИЛАСЯ.

В Штрасбурґу мешкає 60-літна Зузанна Вікерсґаймер, якій в молодости виворожила циганка, що в 60-му році життя вона буде дуже богата. Ворожба циганки здійснилася. В Америці помер брат добродійки Вікерсґаймер, який лишив маєток вартости півтора міліона долярів. А що він не мав ані жінки, ані дітей — спадкоємцем його маєтку є 60-літня його сестра.

РЕВІЗІЇ.

По 5-місячній перерві зачалися в Білобожниці, пов. Чортків, знову масові ревізії, переводжені державною поліцією. І так: дня 17 березня 1951 переведено ревізії в громадян Василя Юрчишина (вже четвертий раз), Юлька Медведчука, Івана Мули, Ілька Сенькова, Івана Станичого церковного маляра (четверта ревізія), Миколи Попіля сина Якова, Данила Медведчука, Івана Антокова (четвертий раз), Івана Греськова, Івана Вівчарика і Петра Безпалка. Шукали за якимись паперами. Нічого не найшли.

УГОРСЬКИЙ ПРЕМІЄР-МІНІСТЕР КРИТИКУЄ ГОСТРО ЛІҐУ НАЦІЙ

КАЖЕ, ЩО ВОНА СТАЛА ЗАСОБОМ ДЕРЖАВ ПЕРЕМОЖЦІВ ДАЛІ ГНІТИТИ ПЕРЕМОЖЕНИХ.

БУДАПЕШТ (Угорщина). — На обіді в честь десятиліття премієрства міністра Бетлена він виголосив довшу промову про сучасне положення в Европі. В своїй промові Бетлен зазначив, що тепер Европа стоїть на межі нового політичного та економічного життя, що цілковито змінить взаємовідносини між всіми державами. Дотеперішня міжнародня політика, яку старалася провадити й підтримувати Ліґа Націй, потерпіла поразку й тріщить та розлітається по всім швам. Европа стоїть перед новим переґрупованням усіх держав.

Бетлен каже, що Ліґа Націй стала орґанізацією держав переможців, яка не дала переможеним державам і народам ні мира, ні справедливости. Вона лише старалася ввесь час підтримати світову геґемонію держав-переможців. Та вже тепер стало очевидним, що вона потерпіла невдачу. Останнє десятьліття европейського життя під доглядом Ліґи Націй є для Угорщини й для інших переможених держав повне страждання й несправедливости. Тому Угорщина мусить старатися, щоб якнайскорше впала ця будова несправедливости й жорстокости.

Бетлен каже далі, що події наближаються й Угорщина мусить тримати свій порох сухим. Угорщина повинна домагатися: перше, справедливости для тих, хто несправедливо тепер страждає; друге, рівности для тих, кого тепер трактують нерівним і хто є пониженим; третє, зєднання для тих, хто проти їх волі розєднаний; пяте, рівне місце для всіх під сонцем. Лише тоді, коли Европа буде зреорґанізована на підставі таких принципів, можна буде сказати, що в ній запанував мир та справедливість.

КОМУНІСТИ ПРОТИ ЕСПАНСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ.

МАДРИД (Еспанія). — Комуністи почали аґітацію проти републики. Вони розповсюднюють відозви проти републиканського уряду й домагаються в них установлення диктатури фармерів та робітників. Ліґа комуністичної молоді взиває населення до бунтів, заворушень і виступів проти нової влади.

Републиканський уряд тримає в своїх руках усі нитки адміністративні, а тому можна сподіватися, що він зможе з успіхом перебороти деструктивну аґітацію комуністів, яка не може мати великого успіху серед на половину неграмотного населення.

Визнання нової републики Англією, Данією, Китаєм, Перу, Швецією й Швайцарією, в додаток до тих держав, що визнали її раніще, значно скріплює становище уряду.

МАҐДА ЛЮПЕСКУ ІНТРИҐУЄ В РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ (Румунія).—Любовниця короля Кароля, Маґда Люпеску, задля якої він був на еміґрації, а потім розвівся зі своєю жінкою, тепер живе в королівській палаті. Вона створила навколо Кароля свою придворну камарилю, що провадить власну політичну інтриґу в Румунії. Це під впливом тієї камарилі Кароль не затвердив уряду, складеного Тітулеском, і призначив на становище премієра непопулярного Йорґу.

Тепер уже нема сумніву, що Кароль готується проголосити в Румунії персональну диктатуру. Цим він сподівається вбити двох зайців. З одної сторони думає, що йому пощастить поліпшити фінансово-економічне та політичне життя Румунії, а з другої сторони парлямент не буде йому перешкаджати отверто одружитися з Маґдою Люпеску.

Політичні провідники ріжних партій у Румунії вже зрозуміли, до чого Кароль стремить, і тому більшість з тих, що колись його підтримували, відвернулася від нього. Тепер перший раз в життю Румунії почалось отвертте поширення ідей републиканізму та формовання партії сторонників републики, щоби в ній забезпечити політичні права населення та конституційне життя держави.

АЛЬФОНС ПОДОРОЖУЄ.

ЛОНДОН (Англія). — Сюди приїхав бувший король Еспанії Альфонс XIII. Він хоче полагодити деякі справи, звязані з його власними маєтками. Тисячні натовпи народу витали його в Лондоні на вулицях викриками: „Хай жиє король!"

Це було привитання Англійців тому, що, на їх думку, він чесно й гарно програв у великій грі, яка відбулася в Еспанії між монархією й републикою.

МАДЕЙРА НЕ ЗДАЄТЬСЯ.

ЛІСБОНА (Портуґалія). — Повстанці на острові Мадейрі відкинули всі пропозиції й ультимати уряду, щоби здатися. Тепер урядови лишається лиш один спосіб привернення Мадейри під свій авторитет, а це: висилка воєнних кораблів та війська проти повстанців.

По чуткам транспорт військ і торподевців уже пішов до острова, щоб розпочати воєнні операції проти повстанців.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110, of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НЕМА ТО ЯК — ПРИЯТЕЛІ!

Переглядаючи польську пресу в Америці, завважимо, що вона тепер переповнена відомостями про українсько-польські справи. Вся вона згідно називає останній Пастирський Лист еп. Хомишина „епохальною подією".

Попри заяви льояльности польській державі видвигає польська преса як „епохальне" особливо те, що еп. Хомишин самий не вірить, що Українці є вже тепер здібні до своєї власної державности. Польська преса дуже точно передає далі, що еп. Хомишин покликується навіть на „великого приятеля Українців", на бувшого Апостольського візитатора, Монсіньора Дженокія, котрий начебто мав сказати, що „Українці ще не дозріли до того, щоби правили самі собою".

Ми не дивуємося польській пресі, що вона те все передає, бож це вода на польський млин. Зате з дива не можна вийти, як міг такі речі виписати український епископ. Щоби завдати таку кривду українському народови, треба було нам мати вже не одного, але двох „приятелів": епископа Хомишина й о. Дженокія. Отже приходиться нам сказати: Боже, спаси нас від приятелів, бо з ворогами то вже дамо собі раду самі.

Для українського епископа о. Хомишина український нарід не є здібний до своєї держави і він зі спокійною совістю радить нам бути льояльними супроти Польщі, про яку записала її власна історія, що „Польска нєржондем стоі".

Українська держава у минулому розвалилася наслідком безустанних наїздів азійських орд. А навіть мілітарно не могла нас побити Польща в останій війні, хоч які ми були слабі. Бож побідила доперва тоді, коли дістала від антанти поміч.

Польща розліталась у минувщости наслідком свого власного розкладу. Її поділили сусіди, бо не хотіли терпіти безладдя. А чи новітню Польщу не пробує ставити на ноги Франція своїми капіталами і військовими та іншими знавцями? А чи Америка не ратувала Польщі й чи не ратує її ще й тепер своїми позичками та фінансовими дорадниками? I чи мимо того не стоїть Польща ще далі на глиняних ногах?

А о. Дженокі, як Італієць, хіба забув, як то тому яких 60 літ називали найбільші диплюмати нічим іншим, а „бандитами" тих Італійців, котрі бралися з розбитих й розсварених провінцій будувати Соборну Італію. I чи Рим не кинув тоді клятви на Кавура за те, що треба було ради соборности італійського народу здобувати Рим, папську столицю.

Та наші „приятелі" не хочуть того всього знати. I з „приятельства" відмовляють нам державної здібности.

З ЧАСІВ ЛЯЦЬКОГО ПОГРОМУ В ГАЛИЧИНІ

(Документи польських звірств, зібрані в інтерпеляції ч. 6. Клюбу Українських Послів до міністра військових справ).

...Крім того, улани карної експедиції робили наїзди на власну руку до околишніх сіл, а зокрема до Переволок, де допустилися цілої низки грабунків, впадали з багнетами на гостро до помешкань, відбірали людям готівку, наслідком чого вже відбулися 9. і 16. XI. 1930 р. карні розправи перед військовим судом у Львові.

15. XI. 1930 р. **поручник Заремба разом із 20 уланами** прийшов коло 10 год. до помешкання повітового **Союзу Кооператив у Бучачі,** щоб перевести ревізію, і тут улани в його присутности цілковито знищили магазин, кімнату для сортування товарів і канцелярію Союза, при чім зривали підлоги. Спричинено тим шкоду приблизно на 25,000 зл. п.

Підчас побиття людей особливо визначилися **підофіц. Аргасінський та Цванік,** які власноручно били арештованих. Відділи тої карної експедиції **знищили такі українські установи:** кооперативу „Правда" в **Пишківцях** (шкода коло 800 зл.), кооперативу і дім читальні „Просвіти" в **Трибухівцях** (шкода понад 200 зол.), кооперативу в **Скоморохах** (шкода понад 750 зол.), кооперативу в **Медведівцях** (шкода понад 550 зол.), як рівнож урядження салі т-ва **„Міщанське Братцтво" в Бучачі** (шкода понад 250 зол.). Карна експедиція вимолотила та забрала все збіжжа у свящ. о. Іляріона Лушпінського, а крім того, в сусідніх селах стягнула контрибуцію в розмірі щонайменше по 20 метрів вівса. Те збіжжа селяни мусіли були відвезти власними підводами до військових магазинів у Теребовлі. За збіжжа на підводи нічого не заплатили. Крім того, знищили цілу низку селян подібним способом, як у селі Старі Петликінці. Селяни мусіли дармо годувати уланів, які замовляли собі страви, насамперед курей і то ще з білим піррям, бо мовляв, з чорним це шкодить здоровлю, казали купувати для них цигарки, горівку та пиво. Карна експедиція примушувала селян підписувати декларації; зміст тих декларацій зраджує мету, з якою вони написані. Ось така декларація:

„Пишківці, 13. X. 1930 р. Декларація. Нижче підписані селяни села Пишківці підтверджують, що зрікаються будьяких протидержавних товариств і організацій, таких організацій, як „Пласт", „Луг", кооперативи, „Просвіта", а також У. В. О. А рівнож ручаться, що не буде в околиці ніяких підпалів стирт ані пожеж. Зрікаються рівнож ріжних виступів протидержавних і саботажів. Заручають рівнож цілковиту безпечність Полякам, які мешкають у селі Пишківці. Це все заручають своїм майном і життям. Бємо чолом Річипосполитій Польській, Ясновельможному Президентові РПосп. Польської Ігнацієви Мосьціцькому, Маршалкові Пілсудському. Рівночасно підтверджуємо, що мешканці села Пишківці не будуть мати ніяких претенсій до кватирового відділу війська, як рівнож і до державної каси". Слідують підписи.

Треба зауважити, що по тих селах, де була карна експедиція, за виїмком одного випадку, до цього часу не висвітленого й дуже загадкового, саме в Петликівцях, не було ніяких підпалів.

Повіт Підгайці.

В підгаєцькім повіті оперував від 28. IX. до 13. X. 1930 р. відділ 9. полку з Теребовлі під проводом ротмістра **Томашевського,** пор. **Заремби** та підофіц. **Горовіца й Ґута** в селах: **Сільце, коло Підгайців, Вербів, Голгочі, Заставче, Носів, Лиса, Рудинки, Боків, Мурилів, Кутузів, Гайворонка.**

До села Сільце, коло Підгайців, прибув той відділ 28. IX. 1930 р. та розташувався лише в українських господарів. Розташувавшися, казали улани українським мешканцям чистити та поїти коні, при чім примушували до цього також і жінок. Коло 9. год. вечера вирвалися улани до помешкання Дмитра Колодницького, де відбувалося весілля й розігнали весільчан, а якийсь підофіцир почав питати за „молоду", бо він „хоче її розпочати", й „молода" мусіла була втікти. По розгоні весільчан забрали з собою улани весільну музику і зі співом та криком пішли під дім „Просвіти", де містилася тутешня кооператива. Покликали директора кооперативи й биттям примушували його, щоб одчинив крамницю кооперативи; колиж він усеж не хотів одчинити її, побили його улани карабінами, розбили замок у дверях, вдерлися до кооперативи і, наказавши музиці грати, під її звуки знищили та зграбували товари. Товари, непотрібні їм, муку, сіль, збіжжа й т. п., зсипали на купу, змішали все разом і на останку поляли нафтою. Потім пішли улани до помешкання читальні „Просвіти" і, наказавши музиці грати біля дверей, знищили під звуки інструментів ціле урядження читальні: декорації, образи, фіранки й т. д. Після того наказали музиці грати жалібного марша і під той марш пішли вулицями села до одної хати на кінці села, де влаштували собі забаву з танцями, підчас якої ходили по хатах, будили селян, шукаючи дівчат. Селяни, в яких кватирували улани, ніби на наказ команданта відділу, мусіли були давати кожному уланові горівку, дві печені курки, дві пачки найліпшого тютюну, пять злотих готівкою та 100 кг. вівса для двох коней...

...Пяні улани казали возити їх з музиками по селі, причім виспівували сороміцькі пісні. Команданти відділу не тільки не забороняли тих вибриків, але навіть один з офіцирів увірвався вночі з вояками до помешкання тутешнього вчителя, Евстаха Вороневича, і з вигуками стріляв із револьверу до портрету Шевченка, що висів на стіні...

...Під проводом полевого жандарма вдерлися улани до дому Петра Прешляка, страшенно його побили і знищили ціле хатнє урядження, убрання, білля, перини, подушки, двері, вікна, шафу, софу, столи й навіть маслобийку, спричинили тим усім шкоду на 1,400 зол. Подібним способом знищили Івана Скіру (шкода на 200 зол.), Василя Дідурика (шкода на 600 зол.), при чому забрали два годинники і 200 кг. вівса і примусили купити для уланів напоїв на 72 зол. Нарешті забрали його разом із сином Володимиром і страшенно їх побили, при чому примушували батька, щоб власноручно бив нагайкою свого сина, після чого їх обидвох збили так, що аж зімліли. При тім були присутні поручник Заремба та вахмайстер Горовіц...

До села **Боків** прибув відділ кавалерії 9. полку уланів 4. X. 1930 р. і перебував там 6 днів. Наочний свідок, а рівнож і жертва пацифікаційної акції, Василь Галій, уч. VIII. кл. гімн., так описує свої переживання підчас перебування того відділу на селі: „4. X. 1930 р. коло 4. год. рано збудили мене і мого товариша, Дмитра Мирона, що тоді в мене гостив, згуки карабінових стрілів, гранатових вибухів та кулеметів. Миттю зрозумів я, що та стрілянина означає, бо вже від кількох днів доходили до нас чутки про те, як поводяться карні експедиції по сусідніх селах, а тому ми швиденько вдяглися та вибігли на подвіря. Тут побачили ми, що багато людей зі страхом утікають на городи та до ліса. Бігли босі, роздягнені, без шапок, одним словом — хто тільки в чім зірвався з ліжка, при чому розпучливо кричали: „Боже, що то буде?". Я з моїм товаришем побігли чим дужче до ліса, бо звідти, звідки втікали люди, було чути крик та лемент. По дорозі прилучився до нас мій товариш Онуфрій Когут, і ось так у трійку вбігли ми на подвіря господаря Йосифа Жендзяновського, забігли за будинок і розглядалися, як би дістатися до ліса, що був у 5 хвилинах дороги. В ту мить побачили ми Миколу Броновського, який з протилежного боку вбіг на город перестрашений і рівнож втікав до ліса; ми на хвильку спинилися, бо хотіли побачити, чи це йому вдасться. Ввесь час ми чули страшні крики, плач, благання ратунку. Нараз побачили ми, що за Броновським, що вже був посеред городу, женеться 4-ох уланів із витягненими шаблями і з криками: „Стій, ск... сину". — Улани дігнали його та почали бити. Зпочатку він кричав, але потім крики затихли, і було лише чути звуки ударів. Ми думали скористати з того, що увага уланів була звернена на Броновського, й хотіли втікти до ліса і вже були перебігли через перший город, коли з ліса вискочили улани на конях і почали на нас стріляти та гнатися за нами. Тоді мої товариші сховалися в будинках, що були поблизу, а я кинувся назад, у напрямку дому Йосифа Жендзяновського; улани гналися за мною й увесь час на мене стріляли. Але улани, що били Броновського, перебігли мені дорогу. Я скинув плащ, перескочив через кільчастий дріт, вбіг на подвіря господаря Йосифа Жендзяновського, який стояв на порозі своєї хати й дивився на все те, і вскочив до його хати. За хвилю ввійшло до хати двох уланів із карабінами, приготованими до стрілу, та запитали мене: „Чому, кабане втікав?" Я мовчав. Тоді вони вивели мене на дорогу, сіли на коней, і пігнали мене до села. До них прилучився **капраль Майка,** який підчас погоні за мною скочив конем через кільчастий дріт і розбив собі об дерево голову. Зі словами: „Бачиш, гайдамако, що я зробив собі через тебе?" ударив він мене кільканацять разів по плечах і наказав уланам запровадити мене до пана ротмістра. Мене запровадили до ротмістра **Томашевського,** який зі словами „пластун, гайдамака, підпалювач!" почав бити мене грубою тростяною палицею по голові й по грудях, що аж мені в очах почорніло. Нарешті віддав мене уланам зі словами: „маєте його". Улани, що зіскочили з коней, почали так сильно бити мене кольбами по плечах та попід груди, що мені аж дух захопило. Ротмістр і собі тягнув мене за волосся й бив так, що я впав. Я впав ниць, а ротмістр став мені чоботом на голову й наказав уланам бити мене кольбами та палицями по цілім тілі. Я стратив притомність і вже не знаю, як довго мене мучили. Коли прочуняв, то вже не міг підвестися. Тоді ротмістр ухопив мене за волосся, підніс і почав знову мене бити по лиці з обох боків. Тимчасом надіхав поручник Заремба (родом з Підгаєць), приклав мені до голови револьвера і сказав: „Пане ротмістре, я того кабана застрілю, бо він кинувся на мене під лісом". (свідок цього Микола Цетнаровський, син Павла). Зазначую, що пор. Зарембу передтим я ніколи й ніде не бачив. На те ротмістер відповів: „Це пізніше!", а уланам наказав відвести мене до решти заарештованих. Улани сіли на коней, штовхнули мене у плечі й пігнали поперед себе, підганяючи списами. З боку йшов ротмістр. Я ледви тримався на ногах, але думка ввесь час працювала над тим, як би виратуватися. Нараз мені впало на думку слово „конфідент". З думкою, що ротмістр мене пустить, я звернувся до нього: „Пане ротмістре, прошу вас на одно слово". Але ротмістр на це відповів: „Ти, кабане, мене на одно слово?" Мовчи, бо тобі смердить із губи!" Коли ми прийшли на майдан, то я побачив там таке: багато людей стояло босих, без шапок, у два ряди, звязаних шнурами, а між тими рядами бігали улани й били кожного, де попало. Люди страшенно кричали від болю і благали помочі та милосердя. Селянина Тимка Калана поклали на колоду й десять уланів били його немилосердно. Зі всіх сторін вели улани звязаних людей і страшенно били їх. Люди від тих ударів падали на землю, а коні доптали їх. Мене привели до решти заарештованих, а **капраль Ґут** так сильно мене скував, що руки вмить почорніли, а шкіра так набігла кровю, що ще й до сьогодні маю на руках знаки. Відтак знову катували мене немилосердно. На приказ пор. Заремби ходили улани між людьми й усім витинали з сорочок вишивки (народні), дерли штани, а пор. Заремба зі сміхом витягнув бритву, й кажучи: „Завтра неділя, отож треба кабануф підголити!", почав жілеткою голити всіх, при чому порізав кожному кілька разів обличчя. Ротмістр ходив поміж заарештованих і всіх бив, наказуючи не віддихувати, через що заарештовані мусіли тримати ввесь час руки на устах. Колиж хтонебудь падав на землю, то ним вже опікувалися улани й били далі. Тоді так збили Івана Турчина, с. Олекси, що ще й до сьогодні нога не загоїлася. На запити мусів кожний відповідати лише польською мовою, бо інакше били. Руки мені так скували, що я їх уже не чув і з того майже умлівав. А капраль Ґут, що стояв поруч, лише глузував з мене. Тоді я прикликав його до себе і сказав, що знаю його з Підгаєць, і попрохав його, щоби він переказав пор. Зарембі, що я конфідент, і щоби мене звільнили від кайданів. Тоді він увільнив мені трохи кайдани та запитав мене, що то є конфідент. Я йому пояснив, і він пішов до пор. Заремби. За хвилю прийшов пор. Заремба і став проти мене, вдивляючися мені в очі. Я рівнож дивився на него очами, повними сліз.

(Дальше буде).

Д-р Остап Грицай.

МОЦАРТ

У 175-ті роковини уродин.
(1756—1931).

(9)

Отак, хоч в тексті Моцартової опери мусіло згубитися багато з тих гострих стріл, що їх у своїй комедії вимірив Бомарше просто в серце февдальному, на загладу призначеному панству, то вона вкупі з твором французького письменника допомогла завдяки розміряно пестливому подихові моцартівської музики — особливож музикальній характеристиці вмираючої епохи Рококо — поширити революційну думку століття. Доказом на те нпр. безпримірно одушевлене приняття тієї опери в Відні, а головно в Празі, де, як каже один з сучасників — весілля Фіґара стало особистим пережиттям кожного. Инша річ, що після вистави „Весілля Фіґара" в Відні — **1. V. 1786** — Моцарт не одержав за цей твір більшого гонорару над 100 дукатів, отже саме стільки, скільки дістав колись як чотирнацятьлітний хлопець за молодечу оперову спробу „Мітрідат"!

А простраждані досі злидні, недостатки, розчарування і кривди почали вже мститися на Моцарті фізично й морально. Він починає щораз частіше нездужати, не маючи иноді сил удержатися з ослаблення на ногах, причім мусить до кінця життя бачити, як ті, що могли йому допомогти, стають опікунами і протекторами кожному иншому тільки не йому.

Але його творчий дух, такий невичерпаний своїм богацтвом, мав обдарувати людей без огляду на їх несправедливість до ґенія, ще пишним рядом останніх творів, між якими на золотих скрижалях музичного мистецтва записані навіки головно три: згадана вже мною раніше опера "Don Giovanni", далі романтичномістична опера "Zauberfloete", а накінець монументальна похоронна літургія "Requiem".

"Don Giovanni" (теж „Дон-Хуан"), виставлений з величезним — тільки не надто світло гонорованим!—успіхом в дуже прихильній Моцартові Празі **29. X. 1787** — це як своїм сюжетом так і музикою Моцарта одна з найбільш відомих опер в музичнім репертуарі світа. І як своїм змістом, так і своїми звуками це — у протилежности до теперішніх творів нашого мистця — опера трагічна. Славний початковий акорд d-moll увертюри до "Don Giovanni", що його колись великий німецький фільософ **Артур Шопенгавер** назвав музичним символом людського іствування взагалі, являється чудово сумовитим пробразом усього дійства опери та його музичної інтерпретації. Бо і справді — розроблений тут сюжет не міг в оперовій композиції стратити того глибоко драматичного характеру, що його він зберігає у своїй прапервісній, в літературах Европи так загально спопуляризованій формі. Той ненаситний життям Дон-Хуан, що ради своєї розкоші, гордий, повний демонічної зваги визиває темні сили засвіта на двобій, він не міг стати таким щасливим переможцем, як Фіґаро. Дон-Хуан мусить гинути. І от траґізм тої смерти, якою гине життєрадісний герой саме тому, що благородна душа його сповнена вщерть бажанням життя, підмальовує Моцарт як ніхто инший з композиторів того сюжету тонами, в яких є щось із вражаючої сповіди ґенія життя взагалі. Невимовно тонкий смуток, що скорбними зітханнями найглибшої душі всесвіта проноситься тут від акту до акту, це мабуть, і не в останній лінії, відгук життєвої траґіки Моцарта самого. Смерть матери і батька. Голгофта творчої мандрівки, починаючи від розриву з Зальцбурґом, дорога ціна, якою Моцарт окупив своє подружне щастя в пожитті з Констанцією, непереможність світа жорстокої дійсности і прочуття грядучої останньої знемоги — те все тут темні, утаєні жерела в душі творця, з яких мав зродитися незбагнений світ тої музики, що нею, мов пів-неземним подихом, захоплює нас "Don Giovanni" сьогодні може сильніше, ніж колись. Але що Моцарт, як і кожний благовісний ґеній людства, не гадав ніколи розгублюватись усеціло в нетрах смутку і резиґнації, видвигаючись на могутніх крилах свойого духа усе наново до золотого сонця і до радісно погідних блакитів безжурної уяви, на це доказом його опера **"Zauberfloete"** („Чарівна сопілка"), виставлена в Відні 30. IX. 1791, в передміськім театрі Е. Шіканедера. Бо тут у протилежности до опери "Don Giovanni" і наче заздалеґідь в духовім обєднанні з майбутньою творчістю свойого великого наслідника на престолі музики, Бетховена, провіщує Моцарт пророчистою мовою своїх звуків оконечну перемогу ґеніїв світла над демонами темряви, ідеї доброго над принципом зла. І преображує так найвищі вершини своєї творчости проміннім ореолом божеської гармонії над темними прірвами простражданого шляху свойого туземного іствування.

Нехай, що Моцартові не було вже дане завершити оконечно лебединого співу його духа, тої похоронної літургії **"Requiem",** яка саме тому, що вона не скінчена ним, робить на нас таке потрясаюче враження спомином про те, що він компонував її, в повній свідомости близи власної смерти перед очима. Опівночі д. 5. XII. 1791 р. в Відні, Моцарт розпрощався зі своїм мученицьким життям, лишивши людству царство скарбів краси, але ніякого й найменшого майна. Траґіка його долі йшла за ним до самої могили. Тому ось, що Моцарт не лишив ніяких грошей на похорон, а пані Констанція після смерти чоловіка стратила голову зовсім, подбав один з приятелів Моцарта, барон Фан Світен, про похорон в той спосіб, що винаймив третьорядний караван за ціну 3 ґульденів, який повіз домовину з тлінними останками Моцарта на кладовище Санкт Маркс. Знайомих і приятелів було притім так мало, що коли їх горстка внаслідок сильного дощу зі снігом з половини дороги вернулася, то де-далі за караваном не йшов ніхто, і Моцарта поховали в масовій могилі **(Massengrab)** так, як ховали тоді найбідніших, задля чого ще й сьогодні не знати, де він властиво похований.

Відвічна судьба ґенія совершилася.

(Конець).

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

КЕНТОН, О. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 116, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 26 квітня, в годині 2-ій пополудни, в домі предсідателя. Проситься усіх членів прийти на збори, бо є важна справа. — А. Бандровський, предс.; Іг. Скубяк, кас.; М. Гедьо, секр.

Так як громадно дали ми вже пізнати себе солідним виступом по всіх усюда в обороні свого народу -- так громадно даймо себе пізнати нашим культурним мистецтвом.

СПІШІМО ОТЖЕ ВСІ НА ВИСТУП УКРАЇНСЬКИХ ТАНКІВ В МЕТРОПОЛИТАН ОПЕРІ, ДНЯ 25-го КВІТНЯ. -- ДОКАЖІМО ЩО ОЦІНЮЄМО НАШІ НАДБАННЯ!

За комітет: П. Сокальчук, голова, П. Боднар, заст., І. Редчук, кас., С. Бриґадир, заст., Н. Новак і В. Дроботій, секр., А. Куцик, І. Єдинак і К. Лисюк, контрольори.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

В неділю, дня 26. квітня, в годині 7-мій вечером, відбудеться на Литовській галі концерт нашої Української Мандоліновоі Оркестри, яка разом з громадським Хором відбула понад 40 радіо концертів.

З приводу цих радіо концертів мені хочеться звернутись до рочестерської громади зі словом: чи розуміє громада роботу оркестри і хору? Чи дала вона цим музичним орґанізаціям належну оцінку і підтримку? Чи знає вона, що кожний радіо концерт получений з видатками?

Пильність співаків і музикантів, що ось уже близько року без перерви голосять культурні придбання нашої рочестерської громади та знайомлять Американців з нашою музикою — варта підтримки. Нам відомо, що в інших містах збирають вкладки на утримання радіо години, а чи хоч одна наша організація у себе на мітінґу підняла питання про підтримку нашої радіо години? Ні, досі ніхто не озвався, ні одна людина не піднесла думку про підтримку бодай на степмси, щоби посилати оголошення до наших ґазет, бодай на струни, або нотний папір.

Самі хористи зорґанізували між собою товариство для допомоги радіо години, алеж хористи бідні люди, а загал (за малим винятком) не дуже прихильно до цеї справи поставився.

Але справа не тільки в матеріальній допомозі: є ще і інший бік, а це підтримка духа. В оркестрі грає тасама молодь, про яку так дуже турбуються наші Рочестерці, та молодь, для якої збираємося будувати Народні Доми, яку хочемо орґанізувати в „своїй хаті", яку хочемо притримати при своїх орґанізаціях. Оттут то й сама головна річ: коли ми, крім бажання щось збудувати, не підтримаємо тої молоді тепер на дусі — то вона не захоче пізніше не тільки орґанізуватись, але й заглянути до тих Народних Домів, що ми їх будуємо. Тому закликаю Рочестерську Громаду прийти на цей концерт, показати свою солідарність і підтримку нашої молоді і нашої радіо-години.

Концерт цікавий ще й тим, що в ньому прийме участь молода оркестра, котра щойно пять місяців як орґанізувалась. Дириґувати будуть молоді, починаючі дириґенти, виконають соля теж наші наймолодші. До того всього вперше при оркестрі вжиються нові інструменти, що прикрасять оркестру (ті інструменти „тімпані" дуже коштовні: поверх $300).

Підтримайте нашу оркестру і не заведетесь, а оркестра вартує вашої підтримки, бо лише цього тижня має аж чотири виступи концерти: в четвер в Y. W. C. A., в суботу пополудні на контесті двацять одної банди з ріжних стейтів в Конвеншен Гол, в неділю на радіо і вечером на концерті, про який тут пишеться.

Всі ці концерти є для слави нашої Рочестерської Громади. Так підтримаймож тих, що нам ту славу приносять. Памятаймо, що вони дали поверх 40 радіо програм, що про них і про ці радіо програми та про їх підтримку пишуть чужі люди, напр. Михайло Іванчак з Джірард (стейту Огайо). Згадаймо про це і подумаймо, чим ми їм віддячились і яку підтримку їм дали? Тож всі на концерт!

Григорій Боднар.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

З праці Злучених Американсько-Українських Орґанізацій.

Дня 16. квітня ц. р. відбулися чергові збори представників филаделфійських орґанізацій, на яких вирішено і обговорено слідуючі справи:

1) Українська година на радіо.

Зібрані представники орґанізацій висказалися одноголосно за продовження української години на радіо з боку Злучених А. У. Орґанізацій, щоби в той спосіб познакомити американську публику з життям України та з останніми подіями на наших землях; притягнути нашу молодь до співпраці та музичних виступів, та в той спосіб дати їм змогу зблизитися до артистичного світа Америки; познакомити нашу громаду з працею і заходами Злучених Орґанізацій, скермованих на культурне, економічне і політичне піднесення нашої громади.

На покриття коштів, звязаних з радіо-концертами та веденням дальшої пропаґанди, рішено перевести одноразову збірку з боку Злучених Орґанізацій серед Українців міста Филаделфії і околиці.

Для тої цили кожда орґанізація і делеґовані колектори одержать окремі, друковані повновласти, в формі ліст з підписами фінансового секретаря та скарбника. Ці орґанізації, які ліст не одержали, повинні зголоситися негайно до фінансового секретаря на адресу:

United American Ukrainian Organizations,
P. O. Box 282,
Philadelphia, Pa.

Щоби перевести як слід справу пропаганди перед наближаючою сесією Ліґи Народів, та розіслати відповідні, вже виготовлені книжки і матеріяли, потрібні негайні фонди. Їх мусить зложити український загал з Филаделфії, Честер, Вілмінґтон, Мілвіл, Фініксвіл, Кемден та інших околичних місцевостей, а збіркою повинні занятися всі організації, а зокрема наше жіноцтво, до якого збори представників рішили звернутися з окремим закликом. Справа не терпить проволоки, тому всі жертви треба негайно пересилати на подану вгорі адресу і там звертатися по дальші інформації.

2) Господарські справи.

Управа Злучених Організацій одержала урядове повідомлення про приняття в члени Торговельної Палати (Чемберс оф Комерс). Тому, що при Торговельній Палаті є ріжні господарські бюра, повідомляємо наш загал, що кождий може користати з них за посередництвом Злучених Організацій. Всі запити в справах господарських слати на подану вгорі адресу.

3) Ріжні справи.

В пятницю, дня 24. квітня, в домі Горожан при 847 Н. Френклін Ст. відбудуться наради політичного комітету, в склад якого входять по одному представникови всіх горожанських клюбів, згядно їх предсідателі.

В неділю, дня 3. мая ц. р., в год. 8 вечер, відбудуться чергові збори представників всіх організацій міста Филаделфії і околиці. На цих зборах буде вирішена справа дальшої пропаганди і тому на них не повинно бракнути ні одного товариства, яке зве себе українським.

Години на радіо відбуватимуться кожної неділі в годині 7—7.30 через стацію W. R. A. X. 1030 кільосайка, 293,9 мет.

Злуч. А. У. Організації міста Филаделфії.

НЕСАМОВИТА МУМІЯ.

Незадовго суд у Лондоні має вирішити досить цікавий спір між спадкоємцями відомого збирача Джана Мена й антикварем Шілдінгом. Річ у тім, кому належить мумія.

Перед 60 роками трох Арабів, в часі розкопків у старинних гробівцях, знайшли мумію. Мумія була поміщена в скрині, а на накривці цеї скринки намальована була незвичайної краси жінка. Вдалося ствердити, що ця мумія це є тлінні останки Емін Рей, яка жила в 1500 році до Христа.

Цю мумію разом зі скринкою купив англійський збирач старинностей, Джан Мен.

Вже в дорозі до Англії мумія виявила свою чудотворну силу, бо коли тільки Мен прибув до Лондону, довідався, що банк, у якім він мав ульоковану велику частину свого майна — збанкротував.

Товариш подорожі Мена, переїжджаючи з Каіра до Лондону, по дорозі занедужав і за кілька днів помер.

По кількох місяцях Мен віддав мумію своїй сестрі, яка дала мумію фотографувати. Фотограв, вертаючи по сфотографуванню мумії домів, упав під колеса автобусу і згинув на місці.

Відомий дослідник і знавець єгипетської старовини, Робінсон, хотів написати монографію, присвячену Емін Рей. В тій ціли удався до мешкання, де знаходилася мумія, одначе, йдучи туди, нагло помер на удар серця. Журналіста, який написав більшу статтю про мумію — стрінуло особисте нещастя.

Всі ці нещастя мали цей наслідок, що пані Мен дала мумію одному лондонському торговцеви старих монет, який цікавився старовиною і видно не мав страху перед мумією. Був він старим кавалером. Сейчас по набуттю мумії він оженився з 25-літньою жінкою, яка в кілька днів по шлюбі зрадила його. Це його так болюче діткнуло, що він наложив на себе руку.

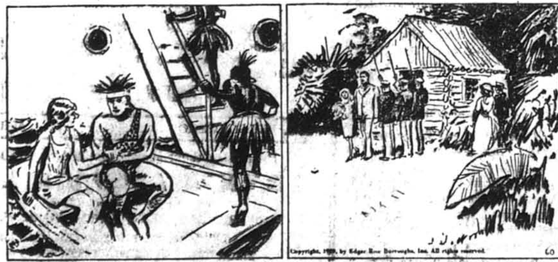
Відомий лондонський карикатурист, який в однім часописі висміяв надприродну силу мумії, улав жертвою автомобілевої катастрофи, зломив собі руку і мусів покинути свій фах.

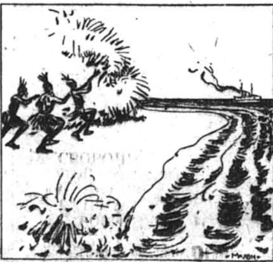
В міжчасі старий Джан Мен помер, а мумія протягом десятьох літ переходила з рук до рук, поки не дісталася до рук Шілдінга.

Тепер внуки Мена твердять, що мумії Шілдінгови не подаровано, тільки передано в перехування. Одначе Шілдінг твердить, що мумію дістав від власника, який тільки і мріяв, щоби чим скорше позбутися несамовитої мумії.

ПОВОРОТ ТАРЗАНА.

(60)

Tarzan of the Apes Did Not Know That Already a Plot Was Being Hatched Against Him. Because of It He Again Went to His Beloved Jungle.

Watch for the New Picture-Story:

THE BEASTS OF TARZAN

Слідуючого ранку всі були приготовані до відізду з Африки. Тарзан сказав Джейні: „Кажуть, що дикі звірі не мають сентиментів. Та я всеж хочу бути повінчаним у тій хатині, де я родився, недалеко від могил мого батька й матері, в оточенні всього того, з чим я прожив багато років і що стало мені рідним домом, включно з рідними мені дикими звірями".

—о—

На тлі дикого пралісу відбулося вінчання. Щасливій парі, Тарзанові й його Джейні, віддали пошану офіцири кружляка, а після того всі відправилися на кружляк, щоб на завжди покинути джунглі й ті місця, де родився й виріс Тарзан. На кружляку Тарзан стояв, спершись на борт, і довго не міг відірвати своїх очей від усе далі зникаючого африканського берега. Чи побачить він ще коли свої рідні, дорогі, таємничі й дикі місця?

Біля нього стояла його молода дружина. Вдивляючись у далечину, вона думала про все минуле й страшне пережите та про щастя, яке буде мати зі своїм Тарзаном. На березі чорні друзі з племени Вазири дотанцьовували свій прощальний танок свому ватажкови. Вони сподівалися ще раз стрінутися з Тарзаном, щоб мати його своїм королем. Та чи здійсняться думки й бажання Тарзана, Джейні й чорних воїнів і друзів Тарзана?

—о—

Тарзан з Малп не знав, що навколо нього вже була нова змова, котра знову приведе його до улюбленних джунглів. Ті пригоди будуть розповіджені в ілюстрованому оповіданню:

ТАРЗАНОВІ ЗВІРЯТА